

Digitálna forenzná analýza

Digitálna forenzná analýza je systematické vyšetovanie zariadenia, systému, sieťovej komunikácie alebo obrazu pamäte. V kontexte riešenia kybernetických bezpečnostných incidentov je jej cieľom odpovedať v závislosti od typu analýzy na otázky.

Digitálna forenzná analýza prebieha vo fázach:

- Zaistenie digitálnych stôp.
- Analýza digitálnych stôp.
- Vypracovanie správy, reportu alebo posudku.

Pri zaistení digitálnych stôp je potrebné zabezpečiť:

- **Korektnosť** - získané stopy sú totožné s dátami z pôvodného média.
- **Autentickosť** - získané stopy pochádzajú z analyzovaného zariadenia/systému/zdroja v danom čase.
- **Integrita** - získané stopy nesmú byť v čase pozmenené, resp. je ich zmenu možné detegovať.
- **Dôvernosť** a dostupnosť.

Metodológia IstroSec:

Aby boli zaistené všetky uvedené atribúty pri zaistovaní digitálnych stôp, IstroSec má metodológiu pre zaistovanie digitálnych stôp z pracovných staníc, serverov, sieťových a bezpečnostných technológií, externých médií, mobilných telefónov a cloudu.

Pri zaistovaní používajú špecialisti IstroSec metodológiu využívajúcu aktuálne best practices a postupy uznávané pred súdmi na Slovensku, v EÚ a USA.

Prečo IstroSec?

Kombinované skúsenosti expertov viac ako 70 rokov

Prístup k odborníkom na všetky oblasti informačnej bezpečnosti, vrátane audítorov, penetračných testerov, forenzných analytikov, analytikov malvéru, školiťelov a ďalších

Systematické zlepšenie informačnej bezpečnosti v zmysle štandardov a na základe skúseností s riešením pokročilých bezpečnostných incidentov

Certifikovaní odborníci a zaistenie súladu s bezpečnostnými štandardmi a legislatívou - skúsenosti z verejnej správy (zákon o kybernetickej bezpečnosti, zákon o ITVS a iné) ako aj zo súkromného sektora (ISO 27001, NIST, HIPAA a iné)

Typy forenznej analýzy:

Rýchla forenzná analýza - triáž

Štandardná forenzná analýza

Špeciálna forenzná analýza

Rýchla forenzná analýza - triáž

Popis

Pri foreznej triáži sa zameriavame na identifikáciu základných indikátorov kompromitácie. Vykonávame ju spravidla automatizovanými nástrojmi. Forezná triáž má význam najmä v prípadoch keď je potenciálne kompromitovaných viacero zariadení a je súčasťou incident response. Vtedy je potrebné určiť, ktoré zo zariadení sú v skutočnosti kompromitované, ktoré zariadenie bolo infikované ako prvé, či ktoré bolo útočníkmi použité na kompromitáciu ďalších systémov.

Predpoklady:

- Poskytnutie disku alebo forezného obrazu disku zo skúmaného zariadenia resp. zaistenie digitálnych stôp
- Poskytnutie lokálnych systémových logov (Windows event logs), webserver access logy
- Poskytnutie logov z centrálného logovacieho systému v prípade, že logy sú centralizované v systéme na manažment logov (log management solution)

Služba zahŕňa:

- Scan poskytnutých zariadení a dát na prítomnosť známeho malware
- V prípade podozrenia na konkrétnu skupinu útočníkov a pri znalosti ich TTPs (Tactics, Techniques and Procedures), scan zariadení a dát na prítomnosť indikátorov (IOC) špecifických pre danú skupinu
- Vyhľadávanie indikátorov perzistencie (cca viac ako 100 rôznych zdrojov perzistencie)
- Vyhľadávanie stôp indikujúcich spustenie programov
- Vyhľadávanie stôp indikujúcich otvorenie alebo nahliadnutie súborov a priečinkov
- Vyhľadávanie stôp indikujúcich laterálny pohyb (pohyb medzi zariadeniami)
- Vyhľadávanie stôp šifrovania
- Automatizovaná a čiastočná manuálna analýza logov

Výstupy:

- Súhrn výsledkov analýzy, ktorý je ďalej použiteľný ako podklad pre riešenie bezpečnostného incidentu (vo fázach Containment, Eradication alebo Recovery)

Forezná triáž štandardne odpovedá napríklad na otázky:

- Je analyzované zariadenie kompromitované?
- Nachádzajú sa na systéme IOC v rámci riešeného prípadu?
- Ktoré ďalšie systémy boli napadnuté z analyzovaného systému?
- Z ktorých zariadení sa pristupovalo na analyzované zariadenie?
- Ktoré účty boli kompromitované?
- Aký spôsob používa útočník na C2 (Command and Control)?
- Aké mechanizmy perzistencie boli použité?
- Boli vykonané pokusy o zametanie stôp?
- Sú bezpečnostné mechanizmy systému nedotknuté?

Prípadová štúdia 1

Typ organizácie: Súkromný poskytovateľ zdravotníckych služieb

Poskytnutá služba: Digitálna forenzná analýza

Riešenie: Rýchla forenzná analýza - triáž

V organizácii prebieha bezpečnostný incident a šíri sa v nej ransomvér REvil. Foreznému tímu IstroSec bol doručený forezný obraz pracovnej stanice napadnutej ransomvérom. Úlohou tímu je vykonať foreznú triáž a získať indikátory kompromitácie, overiť existenciu perzistencie a identifikovať spôsob šírenia ransomvéru.

Forezný tím IstroSec vykonal foreznú triáž a identifikoval:

- Malware vzorka s MD5 544900a52XXXXf2e4fe7598985bc688f sa nachádza v adresári C:\Users\Public\ s náhodným názvom.
- Ransomware je spustený prostredníctvom naplánovanej úlohy v adresári C:\Windows\System32\Tasks s názvom WindowsUpdate.job
- Ransomware je distribuovaný z doménového Controllera MAINDC01.organizacia.local prostredníctvom doménovej politiky s názvom „ServerHardening“
- Na spustenie úlohy sa používa účet organizacia.local\BackupAdmin
- Na pracovnej stanici sa nachádza aj malware TrickBot v adresári C:\Windows\SysWow64\ s názvom wmicmain.exe
- Perzistencia malware je zabezpečená prostredníctvom registrového kľúča HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run s názvom WindowsTelemetry.

Informácie získané z foreznej triáže boli použité na zamedzenie šírenia škodlivého kódu prostredníctvom odpojenia doménového radiča MAINDC01.organizacia.local zo siete. Tím riešiaci incident napísal rozšírenie pre EDR používané v organizácii, ktoré odstránilo infekciu z organizácie.

Štandardná forenzná analýza

Popis

Pri štandardnej foreznej analýze je predmetom skúmania jeden alebo viac potenciálne kompromitovaných systémov. Analyzujeme forezné artefakty, ktoré na systéme zostávajú po inštalácii či spustení programov, Windows registre, záznamy udalostí (Event Logy). Zisťujeme, ako používatelia interagovali so systémom, kedy sa prihlasovali a odhlasovali, aké programy použili a kedy, k akým súborom pristupovali a podobne.

Štandardná forenzná analýza pokrýva širokú paletu prípadov, napríklad vyšetovanie incidentov spojeného so škodlivým kódom alebo ransomvérom, ako aj vyšetovanie krádeže údajov až po kompletne kompromitácie systémov a identifikácie podozrivých transakcií.

Predpoklady:

- Poskytnutie disku alebo forenzného obrazu disku zo skúmaného zariadenia alebo zaistenie digitálnych stôp expertmi **IstroSec**
- Poskytnutie dodatočných dát, ako napríklad záloh lokálnych systémových logov obsahujúce dáta nad rámec dát prítomných na disku/v image (Windows event logs), webserver access logy a iné
- Obraz pamäte RAM zariadenia

Služba zahŕňa:

- Zber dát o systéme
- Vyhľadávanie stôp indikujúcich zaistovanie perzistencie útočníka
- Automatizovaný scan poskytnutých stôp na prítomnosť známych hrozieb (AV, Loki)
- Vyhľadávanie stôp indikujúcich spustenie programov
- Vyhľadávanie stôp indikujúcich otvorenie alebo nahliadnutie súborov a priečinkov
- Vyhľadávanie stôp indikujúcich laterálny pohyb (pohyb medzi zariadeniami)
- Vyhľadávanie stôp šifrovania
- Komplexná analýza logov
- Analýza timeline
- Analýza používateľskej činnosti, história internetovej aktivity
- Automatizovaná a manuálna analýza Microsoft Event Logov a ďalších logov nachádzajúcich sa na zariadení
- Analýzu pamäte RAM

Výstupy:

- Report s podrobnými výsledkami analýzy pre každú poskytnutú digitálnu stopu (disk, image disku, export logov a pod.)
- Manažérske zhrnutie výstupov analýzy v osobitnom dokumente
- Časová os útoku a najvýznamnejších udalostí v priebehu incidentu
- V prípade potreby je možné aj spracovanie znaleckého posudku v odvetviach:
 - Kriminelistická informatika
 - Bezpečnosť a ochrana informačných systémov

Štandardná forenzná analýza odpovedá napríklad na otázky:

- Ktoré zariadenie bolo infikované ako prvé? (Patient 0)
- Ako sa útočník dostal na prvé zariadenie? (Patient 0)
- Akú aktivitu útočník vyvíjal na zariadení?
- Akú zraniteľnosť útočník použil pri kompromitácii prvotného zariadenia?
- Aké súbory útočník otváral alebo prezeral?
- Klikol používateľ na spearphishingový email?
- Boli exfiltrované dáta?
- Pristúpil útočník k nejakej špecifickej databáze?
- Modifikoval útočník dokumenty na zariadení?
- Modifikoval útočník databázu?

Prípadová štúdia 2

Typ organizácie: Súkromný poskytovateľ zdravotníckych služieb

Poskytnutá služba: Digitálna forenzná analýza

Riešenie: Štandardná forenzná analýza

V organizácii prebieha bezpečnostný incident. V organizácii sa šíri ransomvér REvil. Foreznému tímu **IstroSec** bol doručený forezný obraz pracovnej stanice napadnutej ransomvérom. Úlohou tímu je vykonať foreznú analýzu a identifikovať vektor útoku, identifikovať zariadenie, ktoré bolo napadnuté ako prvé. Forezný tím vykonal foreznú analýzu predloženého obrazu a identifikoval, že ransomvér bol distribuovaný z doménového radiča MAINDC01.organizacia.local ako naplánovaná úloha prostredníctvom doménovej politiky s názvom „ServerHardening“. Rovnako ako REvil bol distribuovaný aj škodlivý kód typu TrickBot. Na zariadení nebol identifikovaný žiadny ďalší prístup útočníka. Analýza malvéru ukázala, že malvér TrickBot na tomto zariadení nedostal od riadiaceho servera žiadne príkazy.

Po zaistení forezného obrazu pamäte a diskov doménového radiča MAINDC01.organizacia.local bola na tomto zariadení vykonaná forenzná analýza a bolo identifikované:

- Útočník sa na zariadení nachádzal 6 mesiacov pred spustením ransomvéru v organizácii
- Útočník pristupoval na doménový radič z IP adresy 10.10.15.29
- Útočník pristupoval z doménového zariadenia na súborový server File01.organizacia.local a databázový server Database05.organizacia.local, stiahol súbor x.zip a poslal ho prostredníctvom nástroja WinSCP na adresu riadiaceho servera utocnik.example

Na základe uvedených zistení boli zaistené digitálne stopy z pracovnej stanice 10.10.15.29 a serverov File01.organizacia.local a Database05.organizacia.local. Pre zariadenie 10.10.15.29 bude vykonaná štandardná forenzná analýza. Pre zariadenia File01.organizacia.local a Database05.organizacia.local bola odporučená zákazníčkovi kompletná analýza exfiltrácie dát z uvedených serverov s cieľom identifikovať uniknuté dokumenty - viď nižšie.

Na zariadení 10.10.15.29 bola vykonaná forenzná analýza a bolo identifikované:

- Zariadenie 10.10.15.29 je Patient 0 infekcie.
- Používateľ john.smith klikol dňa 10.1.2021 na spearphishingový email od anna.bell@partnerOrganisation.com s predmetom “Opatrenia počas pandémie Covid19 v budove PartnerOrganisation”. Email obsahoval infikovanú prílohu, ktorá po otvorení spustila škodlivý kód TrickBot s riadiacim serverom utocnik.example.
- Útočník získal práva lokálneho administrátora prostredníctvom obfuskovaného nástroja Mimikatz.
- Útočník získal NTLM hash doménového administrátora z pamäte za použitia nástroja Mimikatz.

Z incidentu bola vypracovaná komplexná správa, ktorá obsahovala:

- Manažérske zhmutie
- Časový priebeh incidentu
- Aktivity útočníka v infraštruktúre
- Identifikované zraniteľnosti v infraštruktúre zistené pri foreznej analýze
- Návrhy odporúčaní pre zabezpečenie infraštruktúry.

Špeciálna forenzná analýza

Popis:

Pri hlbšom vyšetrowaní incidentu je potrebné vykonať dodatočné analytické kroky nad rámec základnej foreznej analýzy. Ide napríklad o prípady súvisiace s únikom informácií (data exfiltration), prípady pokročilých cielených útokov, prípady vnútorného narušiteľa a podobne.

Predpoklady:

- Rovnaké ako pri štandardnej foreznej analýze
- Akékoľvek ďalšie stopy, konkrétnosti závisia od typu prípadu

Služba zahŕňa:

- Všetky body zahrnuté v Základnej foreznej analýze
- Špecifické kroky potrebné pre daný prípad - výber je závislý od okolností prípadu a požiadaviek klienta. Môže ísť napríklad o:
 - Podrobnú analýzu správania používateľa: k akým zdrojom pristupoval a kedy, či použil anonymizačné alebo šifrovacie nástroje a podobne
 - Analýzu emailov
 - Analýza súborových systémov, rekonštrukcia vymazaných častí, kde je to možné
 - Analýza prístupu k databázam
 - Analýza exfiltrácie

Výstupy:

- Report s podrobnými výsledkami analýzy pre každú poskytnutú digitálnu stopu (disk, image disku, export logov a pod.)
- Manažérske zhrnutie výstupov analýzy v osobitnom dokumente
- Časová os útoku a najvýznamnejších udalostí v priebehu incidentu
- Odpovede na otázky stanovené pre danú analýzu, napríklad:
 - Zistenie či boli exfiltrované nejaké dáta a ak áno, ktoré dokumenty unikli
 - Zistenie či a aké dáta boli zo systému vymazané, ktoré používateľské konto či aký nástroj boli na ich odstránenie použité
- V prípade potreby je možné aj spracovanie znaleckého posudku v odvetviach:
 - Kriminalistická informatika
 - Bezpečnosť a ochrana informačných systémov

Uvedené typy foreznej analýzy sú v prípade potreby doplnené :

- **Sieťová forezná analýza.** V rámci tejto analýzy dochádza k analýze zachytenej komunikácie (full packet capture) alebo analýze netflow.
- **Analýza logov.** V rámci tejto analýzy dochádza k analýze logov sieťových a bezpečnostných prvkov, centrálného úložiska logov (Log Management Solutions) alebo analýze prostredníctvom nástrojov SIEM.
- **Analýza pamäte.** Analýza zaistenej pamäte (RAM) zariadení.

Prečo práve my?

Skúsenosti a znalosti

Špecialisti **IstroSec** majú skúsenosti s digitálnou forenznou analýzou, kde postupujú v zmysle medzinárodne uznávaných štandardov, poznajú taktiky, techniky a postupy útočníkov. Poznajú taktiky, techniky a postupy útočníkov a majú znalosti potrebné na to, aby Vám v rámci reakcie na incidenty umožnili robiť rozhodnutia na základe analýzy postupov útočníkov použitých v rámci útoku.

Expertíza v oblasti DFIR

Expertíza v oblasti reakcie na incidenty, digitálnej foreznej analýzy a mnohých ďalších oblastiach, ako napr. a riadenia informačnej bezpečnosti, audit, či analýza malvéru na svetovej úrovni, ktorú viackrát preukázali pri riešení štátnymi sponzorovaných kybernetických útokov, útokov vedených voči organizáciám FORTUNE 500 ako aj účasťou 4 expertov spoločnosti **IstroSec** vo víťaznom tíme cvičenia LockedShields 2016.

Certifikovaní profesionáli

Expertí **IstroSec** sú držiteľmi medzinárodne uznávaných certifikátov v mnohých oblastiach. Držíme certifikáty, ako napríklad Certified Information Systems Security Professional (CISSP), Certified Information system Auditor (CISA), GIAC Certified Forensic Analyst (GCFA), GIAC Certified Forensic Examiner (GCFE), Certified Reverse Engineering Analyst (CREA) a ďalšie.

Prípadová štúdia 3

Typ organizácie: Súkromný poskytovateľ zdravotníckych služieb

Poskytnutá služba: Digitálna forezná analýza

Riešenie: Špeciálna forezná analýza

Nadvižeme na vyššie popísaný prípad incidentu infekcie ransomvérom REvil.

Na základe výsledkov foreznej analýzy kompromitovaných zariadení sa zákazník rozhodol pre vykonanie špeciálnej foreznej analýzy. Bola vykonaná kompletná analýza exfiltrácie pre zariadenia File01.organizacia.local a Database05.organizacia.local s cieľom identifikovať dokumenty uniknuté z týchto serverov. V rámci foreznej analýzy bola vykonaná analýza vytvorených, modifikovaných alebo kopírovaných súborov útočníkom. Súčasne bolo identifikované, že útočník pristupoval aj k lokálnym databázam prostredníctvom integrovaného nástroja SQL Server Management Studio. V rámci analýzy boli identifikované údaje, ktoré boli v rámci databázy menené útočníkom.

Z analýzy bola vypracovaná komplexná správa, ktorá obsahovala:

- Manažérske zhrnutie
- Report s podrobnými výsledkami analýzy pre každú poskytnutú digitálnu stopu (disk, image disku, export logov a pod.)
- Zoznam dokumentov, ktoré boli s najväčšou pravdepodobnosťou exfiltrované zo serverov